

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 17C/388/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115223074
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrícia Miskolczyová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115223074.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I samosudkyňou JUDr. Patríciovou Miskolczyovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, IČO: 31701914, so sídlom Bardejovská 6, Košice, zastúpeného JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., so sídlom Garbiarska 5, Košice, proti žalovanej: F. Š., N.. XX.X.XXXX, A. Q. X, K., D. Y. F. F., D. Okresného B. K. J., v konaní o zaplatenie 60,60 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 62,30 eur a úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 60,60 eur od 19.9.2014 do zaplatenia a nahradiť k rukám právneho zástupcu žalobcu trovy konania vo výške 46,49 eur, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 29,99 eur a iné trovy konania vo výške 16,50 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Košice I dňa 31.8.2015, domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 60,60 eur, poštovné 1,70 eur, 5,05% ročný úrok z omeškania z dlžnej istiny od 19.9.2014 do zaplatenia, keďže žalovaná cestovala jeho dopravným prostriedkom - autobusom - dňa 18.9.2014 a nepreukázala sa kontrolórovi platným cestovným lístkom. Súčasne požadoval náhradu trov konania vo výške 16,50 eur za súdny poplatok z návrhu na začatie konania a vo výške 59,97 eur za trovy právneho zastúpenia.

Súd vo veci vydal dňa 20.10.2015 platobný rozkaz č. k. 17C/388/2015-10. Ten zrušil v celom rozsahu uznesením zo dňa 21.3.2016, č. k. 17C/388/2015-27 podľa ust. § 173 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len "O.s.p."), pretože platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanej.

Súd v rámci prípravy pojednávania vykonal šetrenie za účelom zistenia pobytu žalovanej. Napriek vykonanému šetreniu sa súdu nepodarilo zistiť pobyt žalovanej, preto jej bola v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovená opatrovníčka na zastupovanie v tomto konaní, ktorá sa k žalobnému návrhu nevyjadřila.

V zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. v drobných sporoch nie je potrebné nariaďovať pojednávanie.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Keďže predmet tohto konania nepresahuje sumu 1000 eur, súd v súlade s ust. § 115a ods. 2, § 200ea ods. 1 O.s.p. rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 28.4.2016.

Miesto a čas vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu od 21.4.2016, t.j. v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním listín: hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok VS 13109 zo dňa 18.9.2014, upomienka VS č. 201413109 zo dňa 29.9.2015, vrátená zásielka a Mestský prepravný poriadok a zistil tento skutkový stav:

Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok súd zistil, že žalovaná cestovala dňa 18.9.2014 o 10:58 hod. autobusom na linke č. 10 v Košiciach bez cestovného lístka.

Keďže pri kontrole revíznym orgánom žalobcu sa nevedela preukázať platným cestovným lístkom, bola jej ním uložená povinnosť zaplatiť cenu cestovného lístka v sume 0,60 eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 60,- eur, t.j. 100-násobok cestovného v zmysle Mestského prepravného poriadku, ktorú povinnosť si žalovaná nesplnila. Totožnosť žalovanej revízor zistil na základe overenia občianskeho preukazu.

Z písomnej upomienky na zaplatenie dlhu súd zistil, že žalobca opätovne vyzval žalovanú na úhradu žalovanej sumy, avšak bezvýsledne. Zásielka sa vrátila s poznámkou „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“.

Podľa ust. § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov (ďalej len "OZ"), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa ust. § 16 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave účinného od 1.3.2012 potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

Podľa ust. § 16 ods. 4 cit. zák. cestujúci je povinný a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média, b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen posádky autobusu, c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

Podľa ust. § 16 ods. 5 cit. zák. cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

Podľa § 12 ods. 2 písm. b) cit. zák. vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

Podľa ust. § 14 ods. 1 písm. d) cit. zák. cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

Podľa ust. § 14 ods. 2 cit. zák. ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

Podľa ust. § 517 ods. 1 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Sadzba hlavnej refinančnej operácie (základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky) k prvému dňu omeškania žalovanej s plnením peňažného dlhu, t. j. k 19.9.2014, predstavovala 0,05%. Výška úrokov z omeškania je 5,05% (0,05% zvýšených o 5 percentuálnych bodov).

Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej iba "OZ") príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Vykonaným dokazovaním listinami predloženými žalobcom, mal súd za preukázané, že žalovaná cestovala dňa 18.9.2014 dopravným prostriedkom žalobcu a pri vykonávaní kontroly revízorom sa nevedela preukázať platným cestovným lístkom, aj keď povinnosť mať pri sebe zakúpený a riadne označený cestovný lístok v hodnote 0,60 eur a preukázať sa ním na výzvu kontrolóra mala po celý čas prepravy a pri vystupovaní z dopravného prostriedku žalobcu. Cestovné v sume 0,60 eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 60 eur (podľa Mestského prepravného poriadku) žalobcovi nezaplatila na výzvu revízora dňa 18.9.2014, žalovaná sa teda nasledujúcim dňom dostala do omeškania.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žalobný návrh je skutkovo a právne dôvodný, preto mu vyhovel, a zaviazal žalovanú na zaplatenie pohľadávky žalobcu 60,60 eur spolu s príslušenstvom v súlade s § 121 ods. 3 OZ, a to nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky 1,70 Eur - poštovné a úrokmi z omeškania vo výške 5,05% z 60,60 eur ročne od 19.9.2014 do zaplatenia.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p. a zaviazal neúspešnú žalovanú nahradiť trovy konania žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech. Trovy konania žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby vo výške 16,50 eur podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov položka 1a/ sadzobníka súdnych poplatkov a z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, žalobný návrh), t. j. 2 x 16,60 eur + režijný paušál (2 x 8,39 eur) + 20 % DPH, t. j. 59,97 eur, spolu 76,47 eur.

Žalobcom uplatňovaná výška trov konania 76,47 eur je v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p. v rámci tzv. drobného sporu neprimeraná uplatňovanej pohľadávke. Preto súd priznal žalobcovi krátenú náhradu trov konania. Nepriznanie časti trov konania žalobcovi nemá právny základ výlučne v aplikácii § 150 ods. 2 O.s.p., ale aj § 142 ods. 1 O.s.p., ktoré ustanovenie priznanie náhrady trov konania podmieňuje účelnosťou vynaložených trov. Dopísanie niekoľkých údajov prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu/advokáta do "elektronickej predtlačky" písomnosti nie je možné hodnotiť ako účelne vynaložené trovy konania; rozhodne nie v celom rozsahu nárokovanej odmeny za právnu službu, preto súd krátil náhradu trov konania na úkor trov právneho zastúpenia.

V dôvodovej správe k novele O.s.p. uskutočnenej zákonom č. 385/2008 Z.z. zákonodarca udáva, že v týchto konaniach (drobné spory) trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Cieľom súdnych konaní v takýchto veciach má byť vymożenie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta spoločností, ktoré takéto pohľadávky hromadne uplatňujú. Majú možnosť výberu advokáta, ktorý je prístupný na uplatňovanie a vymáhanie takýchto pohľadávok za takýchto podmienok, že veriteľ nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta zostanú tieto veci vzhľadom na ich množstvo zaujímavé.

Pre aplikáciu moderačného práva súdu ustanovená v § 150 ods. 2 O.s.p. musí byť splnená podmienka, že sú trovy konania neprimerané voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, zákon neustanovuje. Záver, že ide o neprimeranosť trov konania voči pohľadávke je výsledkom voľnej úvahy súdu v prejednávanom prípade. Takisto je ponechané na voľnú úvahu súdu, či trovy zníži alebo ich vôbec neprizná. Ako prvé a rozhodujúce kritérium pre rozhodnutie o náhrade trov konania by mala byť účelnosť vynaložených trov konania, až potom možno uvažovať o zohľadnení primeranosti trov. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že určenie rozsahu trov, ktoré sú primerané voči pohľadávke je výsledkom úvahy súdu, pričom neprimeranosť trov v podstate znamená, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky (viď rozhodnutie ústavného súdu III.US125/2010), nie je teda nevyhnutné, aby trovy konania niekoľkonásobne prekračovali hodnotu danej pohľadávky.

V danom prípade ide o spor mnohonásobne typovo sa opakujúci u právneho zástupcu žalobcu, o typizovanú žalobu, teda možno prihliadnuť na tieto skutočnosti pri aplikácii ust. § 150 ods. 2 O.s.p. a pristúpiť k zníženiu náhrady trov konania. Vzhľadom na totožný právny problém je podľa názoru súdu prácnosť jednotlivých administratívnych prác, ale aj právna náročnosť jednotlivých úkonov právnej pomoci v jednotlivých veciach značne znížená. Vzhľadom na hromadné vybavovanie vecí sú určitým spôsobom znížené aj hotové výdavky. Trovy súvisiace so zaplatením súdneho poplatku skutočne treba považovať za účelne vynaložené a primerané v plnej výške, pretože bez zaplatenia súdneho poplatku by súdne konanie nemohlo prebehnúť, avšak ohľadne ostatných trov vzniknutých v tomto konaní je dôvodné ich zníženie, a to na polovicu, t.j. 29,99 eur.

O povinnosti žalovanej nahradiť trovy konania (16,50 eur + 29,99 eur) k rukám právneho zástupcu žalobcu bolo rozhodnuté v súlade s § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I, do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 2, 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).